

Světová ekonomika

Podle zprávy statistického úřadu zahájila totiž Francie rokem 2003 proces průmyslové recese (čtvrté od roku 1945 – hrubý domácí produkt vzrostl ve čtvrtém čtvrtletí roku 2002 o pouhé 0,2 %). Dva faktory, o něž se dosud francouzská konjunktura opírala, v roce 2003 už nepůsobily: rozpočtová politika (veřejné výdaje a nízké daně), která byla ještě v roce 2002 značně dynamická, a pomalé přizpůsobování trhu práce důležité pro spotřebu.

Nezaměstnanost, jež nepřestávala v průběhu roku stoupat, dosáhla v říjnu 9,6 % a předpokládalo se, že na konci roku 2003 dosáhne 10,1 procenta. Situaci zhoršoval pokračující pokles domácích i přímých zahraničních investic.

Itálie se ve druhém čtvrtletí roku 2003 vpotácela do recese – první za 11 let – a to i v »technickém« smyslu slova, tj. poté, co se v tomto období snížil její hrubý domácí produkt znovu, jako ve čtvrtletí prvním o 0,1 %. Spolu s Německem a Nizozemskem se Itálie ocitla na posledních místech ekonomického rozvoje eurozóny.

Třebaže spotřeba italských domácností recesi odolávala lépe než soukromá spotřeba v jiných zemích EU, jiné ekonomické faktory byly negativní. To platilo zejména pro investice.

Vyspělá technika představuje v italském vývozu zhruba jenom 8 % proti více než 15 % Evropské unie, kdežto výrobky s nízkou úrovní se na italském vývozu podílejí 28 % proti 20 % v EU.

Ve své zprávě o italské ekonomice z poloviny roku 2003 uvedla OECD, že k opětnému oživení ekonomiky musí Itálie především sanovat státní finance, aby získala prostor pro růstové priority.

Při zpětném pohledu muselo **Nizozemsko** na začátku roku 2003 konstatovat, že jeho hospodářství rostlo v předcházejícím roce nejméně za posledních dvacet let – pouze o 0,3 % (přičemž se v posledním kvartálu roku 2002 dokonce propadlo o 0,2 %).

Nizozemský »model«, známý od roku 1982 pro umírněnost mzdových požadavků ze strany zaměstnanců, pro flexibilitu práce a vzájemnou dohodu sociálních partnerů, přestal sloužit. Tyto reformy umožnily vyšší konkurenceschopnost podniků, takže obchodní bilance mohla vykázat přebytky. Nizozemsko se dokázalo vyhnout masové nezaměstnanosti (3,2 % ve 2. čtvrtletí 2003). Zhoršení světové konjunktury však přineslo zhoršení i pro nizozemskou ekonomiku také proto, že je otevřenější například než ve větších zemích eurozóny (míra otevřenosti dosahuje téměř 59 % v Nizozemsku proti skoro 30 % v případě Německa nebo Francie). Jelikož 75 % nizozemského zahraničního obchodu probíhá s EU (a jen 4,5 % se Spojenými státy), pocítilo Nizozemsko ekonomický tlak o to více, neboť 26 % jeho vývozu jde do Německa.

Aby mohla být zachována konkurenceschopnost, byl zpomalen růst mezd tak, že nominální mzdy mají být zmrazeny pro rok 2004 a jen mírně se mají zvýšit v roce 2005. Inflace překročila dvě procenta.

Tab. č. IV/6

Situace veřejných rozpočtů v Eurozóně (saldo)

	2000	2001	2002	2003	2004
Německo	-1,4	-2,8	-3,6	-3,4	-2,9
Francie	-1,4	-1,6	-3,1	-3,5	-3,2
Itálie	-1,8	-2,6	-2,3	-2,6	-2,8
Španělsko	-0,9	-0,1	-0,1	-0,5	-0,3
Nizozemsko	1,5	0,1	-1,1	-1,9	-1,8
Belgie	0,1	0,3	0,1	-0,5	-0,3
Rakousko	-1,9	0,2	-0,6	-1,5	-1,2
Finsko	6,9	5,1	4,7	3,2	2,5
Řecko	-1,9	-1,9	-1,2	-1,2	-1,0
Portugalsko	-3,2	-4,2	-2,7	-3,6	-3,2
Irsko	4,3	1,1	-0,1	-0,8	-1,1
Lucembursko	6,1	6,4	2,6	-0,5	-0,3
Eurozóna	-1,0	-1,6	-2,2	-2,5	-2,3

Zdroj: Eurostat/Prognózy 2003